

K o m e n t á ř

k výsledkům finančních kontrol a účinnosti vnitřního kontrolního systému Krajského úřadu Olomouckého kraje za rok 2012

Souhrnné zhodnocení výsledků finančních kontrol zajišťovaných orgánem veřejné správy a přiměřenosti a účinnosti zavedeného systému finanční kontroly

1. Zhodnocení výsledků řídicí kontroly podle § 26 a 27 zákona o finanční kontrole (příloha č. 2), výsledků interního auditu podle § 28 a 29 zákona o finanční kontrole (příloha č. 3) a přiměřenosti a účinnosti vnitřního kontrolního systému ve smyslu § 25 zákona o finanční kontrole

Zhodnocení výsledků řídicí kontroly podle § 26 a 27 zákona o finanční kontrole (příloha č. 2)

V průběhu roku 2012 bylo u Olomouckého kraje vykonáno ústředními správními orgány a finančním úřadem Olomouc 6 externích kontrol, všech 6 kontrol bylo ukončeno v roce 2012. Ve 3 případech bylo konstatováno porušení rozpočtové kázně ve výši uvedené v příloze č. 2. Závažná zjištění porušení rozpočtové kázně se týkala:

- pozdního předložení poslední monitorovací zprávy o zajištění udržitelnosti grantového schématu. Na úrovni řídicí kontroly bylo přijato opatření související s kontrolou termínů odevzdávání jednotlivých monitorovacích zpráv;
- postupu, který nebyl v souladu s rozhodnutím o poskytnutí dotace (prominutí odvodu Olomouckým krajem v částce vyšší, než je stanoveno pokynem Evropské komise COCOF 07/0037/03-CS ze dne 29. 11. 2007). Proti platebním výměrům podal Olomoucký kraj odvolání, v němž je uvedeno stanovisko Olomouckého kraje – chybně nastavená dokumentace ze strany Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Řízení o uložení odvodu dosud není ukončeno.

Zhodnocení výsledků interního auditu podle § 28 a 29 zákona o finanční kontrole (příloha č. 3) a přiměřenosti a účinnosti vnitřního kontrolního systému ve smyslu § 25 zákona o finanční kontrole

Krajský úřad Olomouckého kraje má zaveden systém delegace odpovědností na jednotlivých úrovních řízení. Je zabezpečeno oddělení přípravy, uskutečnění operací a jejich proúčtování. Organizace tohoto systému je dána nejen organizačním řádem krajského úřadu, ale i pevným nastavením systému při zajištění schvalovacích postupů a řídicí kontrolou prováděnou vedoucími pracovníky jednotlivých odborů Krajského úřadu Olomouckého kraje v souladu se zákonem o finanční kontrole.

V souladu s ustanovením zákona o finanční kontrole funguje Útvar interního auditu na Krajském úřadě Olomouckého kraje od 1. 7. 2002. Organizačně je tento útvar začleněn do přímé podřízenosti ředitele krajského úřadu. Tímto oddělením od řídicích výkonných struktur je dána jeho funkční nezávislost.

Útvar interního auditu měl k 31. 12. 2012 dva pracovníky a nenaplnuje tak plánovaný počet zaměstnanců tohoto útvaru. Od 1. 1. 2011 byl pro výkon veřejné funkce na 4 roky uvolněn jeden pracovník Útvaru interního auditu.

Pracovníci útvaru interního auditu si systematicky zvyšují svoji kvalifikaci odborným vzděláváním, které je zajištěno prostřednictvím školicí kapacity Českého institutu interních auditorů (dále jen ČIIA) a dalších firem, dle jejich nabídek a potřeby auditorů. Interní auditoři absolvují i řadu doplňujících školení, která prohlubují všeobecné znalosti auditorů.

V roce 2012 byly interním auditorům Krajského úřadu Olomouckého kraje uděleny certifikáty „Interní auditor ve veřejné správě – Expert/konzultant“ a „Interní auditor ve veřejné správě – senior“, které vystavil ČIIA ve spolupráci s MF ČR.

Útvar interního auditu má schválen „Statut interního auditu“, který zachycuje postavení a činnost interního auditu v rámci Krajského úřadu Olomouckého kraje. Ředitelem krajského úřadu byl v lednu 2012 schválen „Roční plán činnosti interního auditu pro rok 2012“, který vychází z provedené analýzy rizik a také z požadavků vrcholného managementu.

Útvar interního auditu plnil auditní činnost v souladu se schváleným ročním plánem. Za rok 2012 se podařilo splnit 9 naplánovaných auditů, z toho jeden audit byl proveden v roce 2012, ale projednán v lednu 2013. Dva neprovedené audity byly přesunuty do plánu na rok 2013.

Plánované audity.....	11
Vykonané audity	9

Auditní šetření byla zaměřena na zavedení vnitřního kontrolního systému auditovaných oblastí, které byly auditní skupinou prověřeny z hlediska schvalovacích postupů podle § 26 a řídicí kontroly podle § 25 zákona o finanční kontrole.

V průběhu roku jsou s ředitelem krajského úřadu projednávána jednotlivá zjištění z vykonaných auditů včetně doporučení. Krajský úřad Olomouckého kraje má zaveden systém sledování plnění jednotlivých doporučení a nápravných opatření během roku, a to jak ze strany ředitele krajského úřadu, tak ze strany útvaru interního auditu. V průběhu roku 2012 se nevyskytl případ, kdy by doporučení útvaru interního auditu nebylo ředitelem krajského úřadu vzato v úvahu.

Již tradičně se útvar interního auditu krajského úřadu podílel zejména na vzdělávání příspěvkových organizací (účast na poradách s ekonomy příspěvkových organizací) a obcí v působnosti Olomouckého kraje v oblasti zákona o finanční kontrole, a jeho prováděcí vyhlášky č. 416/2004 Sb. V roce 2012 uspořádal útvar interního auditu pro auditory obcí dva semináře zaměřené na nastavení vnitřního kontrolního systému, problematiku analýzy rizik, procesní řízení organizací a nastavení kritérií podle § 4 zákona o finanční kontrole.

2. Zhodnocení výsledků veřejnosprávních kontrol vykonávaných podle § 7 zákona o finanční kontrole včetně zhodnocení přiměřenosti a účinnosti zavedeného systému této kontroly

a) Výsledky předběžných, průběžných a následných veřejnosprávních kontrol národních prostředků (příloha č. 4)

Krajský úřad Olomouckého kraje kontroloval dle schváleného plánu kontrolní činnosti na rok 2012 žadatele a příjemce veřejné finanční podpory a hospodaření příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem.

Kontroly žadatelů a příjemců veřejné finanční podpory

Plán kontrol byl sestaven na základě výběru kontrolního vzorku ze všech dotačních titulů poskytovaných Olomouckým krajem. Výběr kontrolního vzorku byl proveden z jednotlivých dotačních titulů, významnost kritérií pro výběr vzorku byla předem stanovena.

Podle zákona o finanční kontrole, bylo v roce 2012 provedeno 78 průběžných a následných kontrol příspěvků a dotací poskytnutých na základě smluv u příjemců veřejné finanční podpory, z toho bylo 6 kontrol zařazených mimořádně.

Veřejnosprávními kontrolami bylo zjištěno 20 případů porušení rozpočtové kázně, rozhodnutím příslušného orgánu Olomouckého kraje byl uložen odvod do rozpočtu kraje. Celková výše uložených odvodů včetně penále činila 4 221 057 Kč.

Při výkonu veřejnosprávních kontrol žadatelů a příjemců veřejné finanční podpory byla zaznamenána ve dvou případech závažná zjištění podle ustanovení § 22 odst. 6 písm. b) zákona o finanční kontrole a v jednom případě závažné zjištění podle ustanovení § 22 odst. 6 písm. a) zákona o finanční kontrole. Závažná zjištění porušení rozpočtové spočívala v tom, že:

- příjemce neoprávněně použil veřejné prostředky tím, že postupoval v rozporu se zákonem o veřejných zakázkách, čímž porušil podmínky Smlouvy o poskytnutí finančního příspěvku;
- příjemce použil finanční prostředky v rozporu se Smlouvou o poskytnutí příspěvku a neprokázal, jak byly tyto prostředky použity. V tomto případě bylo podáno trestní oznámení na neznámého pachatele, dále viz bod 6.

V souladu s ustanovením § 22 odst. 6 zákona o finanční kontrole Olomoucký kraj o těchto závažných zjištěních z výkonu veřejnosprávních kontrol informoval Ministerstvo financí ČR.

Méně závažná zjištění porušení rozpočtové kázně do 300 000 Kč se většinou týkala případů, kdy příjemci nedodrželi termín pro předložení závěrečného vyúčtování příspěvku/dotace, a tím porušili podmínky smluv o poskytnutí příspěvku/dotace. Dále bylo u příjemců veřejné finanční podpory zaznamenáno částečné nedodržení účelu poskytnutých finančních prostředků a nedodržení principu hospodárného použití finančních prostředků.

Kontroly hospodaření příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem

U 168 příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem (z celkového počtu 169 organizací) je výkonem veřejnosprávní kontroly nahrazena funkce interního auditu.

Plán veřejnosprávních kontrol příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem je sestaven na základě výběru kontrolního vzorku dle předem stanovených kritérií.

V roce 2012 bylo provedeno 40 následných kontrol.

Cílem veřejnosprávních kontrol u příspěvkových organizací byla kontrola dodržování obecně závazných právních předpisů, kontrola přidělených příspěvků a účelovosti

finančních prostředků poskytnutých za období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011, u některých příspěvkových organizací za období 1. 1. 2011 – 30. 6. 2012. Dále kontrola zavedení vnitřního kontrolního systému, jeho nastavení a účinnosti, včetně vytvoření podmínek a nastavení kritérií pro sledování a vyhodnocení nákladů z hlediska hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti ve vytipovaných prioritních oblastech hospodaření.

Při výkonu veřejnosprávních kontrol příspěvkových organizací byly v některých případech zjištěny nedostatky v nastavení a účinnosti vnitřního kontrolního systému tak, aby byl způsobilý včas zjišťovat, vyhodnocovat a minimalizovat provozní a finanční rizika. Nedostatky byly zjištěny v oblastech:

- inventarizace majetku, evidence a odpisování majetku;
- hospodaření s fondy;
- zadávání veřejných zakázek malého rozsahu.

Při výkonu veřejnosprávních kontrol bylo zjištěno u 6 příspěvkových organizací porušení rozpočtové kázně ve smyslu ustanovení § 28, odst. 7 zák. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, a to:

- převedení odpisů do investičního fondu ve vyšší částce, než stanovil zřizovatelem schválený odpisový plán;
- chybné použití finančních prostředků od zřizovatele a prostředků peněžního fondu;
- převedení dědictví, které mělo být zaúčtováno ve prospěch výnosů, do rezervního fondu a převedení výnosu ze zastaveného dědického řízení do rezervního fondu.

Při výkonu veřejnosprávních kontrol hospodaření příspěvkových organizací bylo zaznamenáno jedno závažné zjištění podle ustanovení § 22 odst. 6 písm. b) zákona o finanční kontrole. Porušení rozpočtové kázně v hodnotě přesahující 300 000 Kč spočívalo v použití finančních prostředků z rozpočtu zřizovatele v rozporu se stanoveným účelem. V souvislosti s tímto zjištěním bylo ředitelem příspěvkové organizace před zahájením veřejnosprávní kontroly podáno trestní oznámení na zaměstnance odpovědného za nakládání s finančními prostředky.

V souladu s ustanovením § 22 odst. 6 zákona o finanční kontrole Olomoucký kraj o tomto závažném zjištění z výkonu veřejnosprávní kontroly informoval Ministerstvo financí ČR.

b) Výsledky předběžných a průběžných veřejnosprávních kontrol zahraničních prostředků (příloha č. 5)

V rámci dotačních titulů poskytovaných ze Strukturálních fondů EU bylo provedeno 55 kontrol Globálních grantů v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK). Všechny 55 kontrol bylo vykonáno jako kontroly průběžné.

Průběžnými kontrolami zálohových plateb u příjemců veřejné finanční podpory ze Strukturálních fondů EU na financování projektů, které byly realizovány v rámci Globálního grantu v rámci OP VK, bylo zjištěno porušení rozpočtové kázně ve výši 1 537 514,03 Kč.

Při výkonu veřejnosprávních kontrol žadatelů a příjemců veřejné finanční podpory bylo zaznamenáno 16 případů porušení rozpočtové kázně, z tohoto počtu jedno

porušení mělo charakter závažného zjištění podle ustanovení § 22 odst. 6 písm. b) zákona o finanční kontrole - porušení rozpočtové kázně v hodnotě přesahující 300 000 Kč. Týkalo se postupu příjemce v rozporu s Příručkou pro příjemce při zadávání veřejné zakázky malého rozsahu. Na základě tohoto zjištění byly veškeré výdaje spojené s veřejnou zakázkou označeny za nezpůsobilé pro financování z finančních prostředků OP VK.

V souladu s ustanovením § 22 odst. 6 zákona o finanční kontrole Olomoucký kraj informoval o tomto závažném zjištění z výkonu veřejnosprávní kontroly Ministerstvo financí ČR.

3. Uvedení hlavních nedostatků, které v hodnoceném období zásadním způsobem nepříznivě ovlivnily činnost orgánu veřejné správy včetně stručné charakteristiky jejich příčin

V roce 2012 se nevyskytly žádné nedostatky, které by zásadním způsobem nepříznivě ovlivnily činnost Krajského úřadu Olomouckého kraje. Příčiny vzniku závažných nedostatků zjištěných veřejnosprávními kontrolami, dle ustanovení § 22 odst. 6 zákona o finanční kontrole lze ve 3 případech zobecnit jako individuální pochybení příjemce dotace nebo příspěvku spočívající v nedodržení smluvních podmínek. V jednom případě bylo příčinou podvodné jednání zaměstnance příspěvkové organizace.

4. Informace o finančních kontrolách vykonaných podle vyhlášených mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána, a o jejich výsledcích, které poskytly mezinárodním organizacím na základě jejich vyžádání (§ 24 odst. 5 zákona)

V roce 2012 nebyly vykonány žádné finanční kontroly podle mezinárodních smluv.

5. Přehled a charakteristika opatření přijatých vedoucím orgánu veřejné správy

V roce 2012 bylo interním auditem navrženo 36 doporučení z provedených auditů. Všechna doporučení byla přijata, uložena k plnění jako úkol ředitele krajského úřadu a realizována, např.

- doplnění opatření v oblasti ochrany osobních údajů (vnitřní předpis o ochraně osobních údajů, o užívání informačních a komunikačních technologií, aktualizace povinně zveřejněných údajů, zrušení neplatné registrace na ÚOOÚ, jednání o doplnění kontrolních prvků SW, zvýšená informovanost zaměstnanců organizace v dané oblasti);
- upřesnění nastavení kritérií hospodárnosti krajského úřadu včetně informovanosti příspěvkových organizací (§ 4 zákona o finanční kontrole);
- zvýšení standardu a informovanosti při provádění inventarizace majetku, závazků a pohledávek organizace;
- zjednodušení a upřesnění centrální evidence soudních sporů organizace;
- zrušení či archivace neplatných evidencí vedených databází KEVIS;
- zpracování návrhu na aktualizaci, doplnění a konkretizaci „Informační koncepce Olomouckého kraje“;
- upřesnění a aktualizace systému docházky.

Interní audit sleduje a vyhodnocuje jako nedílnou součást každého provedeného auditu i nastavení vnitřního kontrolního systému v auditované oblasti. Krajský úřad

Olomouckého kraje má nastaven systém finanční kontroly. Schvalovací postupy jsou sledovány pomocí elektronického informačního systému GINIS, kterým jsou na kraji zabezpečeny veškeré finanční operace přes vystavení objednávky, evidenci smluv a navázání na finanční profily rozpočtu a následné platby – čímž jsou případné nedostatky schvalovacích postupů eliminovány na nulovou hodnotu.

Krajský úřad Olomouckého kraje má od roku 2008 zpracovanou mapu rizik. Každé riziko je zpracováno formou karty rizika, která obsahuje výpočet výše rizika a související údaje (dopady, příčiny, opatření k eliminaci, apod.).

Rizika jsou každoročně ve spolupráci s příslušnými odbory krajského úřadu aktualizována. Jejich přehodnocení obsahuje nejen výčet opatření roku 2012 vedoucích k eliminaci rizika, ale i zvýšení či snížení hodnoty rizik. Neposledním přínosem je specifikace nových rizik podle praxe, která ukazuje, že podrobným zmapováním prováděných procesů v roce 2012 vzrostl i počet rizik. V roce 2012 byla stávající mapa rizik doplněna o 16 rizik, k 31. 12. 2012 obsahuje celkem 77 rizik. Mapa rizik obsahuje jak vnitřní, tak vnější rizika spojená s činností Olomouckého kraje. Mapa rizik je jedním z nástrojů, které využívá útvar interního auditu při sestavení plánu činnosti interního auditu na daný kalendářní rok.

6. Souhrnné zhodnocení

Krajský úřad Olomouckého kraje má nastaven systém finanční kontroly, který je útvaru interního auditu průběžně vyhodnocován. Zjištění interního auditu jsou projednávána s ředitelem krajského úřadu. Krajský úřad Olomouckého kraje má zaveden systém sledování plnění jednotlivých doporučení a nápravných opatření během roku, a to jak ze strany ředitele krajského úřadu, tak ze strany útvaru interního auditu.

Při externích kontrolách vykonaných u Olomouckého kraje byla zjištěna 2 závažná porušení rozpočtové kázně. V jednom případě bylo následně na úrovni řídicí kontroly přijato opatření zamezující vzniku pochybení v budoucnu, ve druhém případě podal Olomoucký kraj proti platebním výměrům odvolání.

Při veřejnosprávních kontrolách u příjemců veřejné finanční podpory a u příspěvkových organizací Olomouckého kraje byla zjištěna 4 závažná porušení rozpočtové kázně přesahující 300 000 Kč v každém jednotlivém případě. Olomoucký kraj informoval o těchto závažných zjištěních z výkonu veřejnosprávních kontrol Ministerstvo financí ČR. Při výkonu veřejnosprávních kontrol u příjemců finanční podpory bylo dále v roce 2012 identifikováno jedno podezření ze spáchání trestného činu, spočívající v opakovaném uvádění nepravdivých informací o stavu prací na projektu v žádostech o poskytnutí příspěvku s cílem získat od Olomouckého kraje peněžní prostředky k úhradě faktur pro dodavatele. Dodavatelé předkládali příjemci podpory faktury bez splnění předmětu dodávky stanoveného Smlouvou o dílo a objednávkou. Příjemce při kontrole neprokázal, jak byly peněžní prostředky použity. Dne 7. 1. 2013 bylo ve věci podáno trestní oznámení.

Přijímání nápravných opatření ke zjištěním z veřejnosprávních kontrol vykonaných u příspěvkových organizací Olomouckého kraje je sledováno průběžně na základě vyžádané písemné zprávy o odstranění nedostatků a přijatých opatřeních.

Olomoucký kraj měl ve své působnosti k 31. 12. 2012 celkem 169 příspěvkových organizací (dále jen PO), jejich úplný seznam je přiložen k Roční zprávě o výsledcích finančních kontrol ve veřejné správě za rok 2012. Roční zprávu předložilo 169

příspěvkových organizací, z toho 168 PO ve zkráceném rozsahu a příspěvková organizace Správa silnic Olomouckého kraje, u které je zřízen útvar interního auditu, v úplném rozsahu.

Usnesením Zastupitelstva Olomouckého kraje ze dne 16. 12. 2011 byla zřízena s účinností od 1. 1. 2012 nová příspěvková organizace v oblasti dopravy Koordinátor Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje. Roční zprávu podala příspěvková organizace za rok 2012 ve zkráceném rozsahu.

Povinnost předložit každoročně zprávu o výsledcích finančních kontrol je zákonem o finanční kontrole stanovena také obcím. V Olomouckém kraji bylo k 31. 12. 2012 celkem 398 obcí, jejich úplný seznam je přiložen k Roční zprávě o výsledcích finančních kontrol ve veřejné správě za rok 2012. Roční zprávu předložily všechny obce, a to 387 obcí ve zkráceném rozsahu, v úplném rozsahu 11 obcí (útvar interního auditu mají zřízen města: Hranice, Jeseník, Litovel, Mohelnice, Šternberk, Šumperk, Uničov, Zábřeh, Statutární město Olomouc, Statutární město Přerov, Statutární město Prostějov).

Subpředkladatelé ročních zpráv (RZ) Olomouckého kraje za rok 2012

	Obce	PO	Σ
Celkem subpředkladatelů	398	169	567
RZ v úplném rozsahu	11	1	12
RZ ve zkráceném rozsahu	387	168	555
RZ vložené elektronicky	398	169	567
RZ vložené ručně	0	0	0
Celkem vložených RZ	398	169	567

V Olomouci dne 5. 3. 2013

Zpracovaly: Mgr. Bc. Zuzana Punčochářová
Ing. Věra Štembířková

Schválil: Bc. Ing. Libor Kolář
ředitel Krajského úřadu
Olomouckého kraje